

Reactie Vereniging ABMD op het voorstel voor de Richtlijn Collectief Beheer

1. Inleiding

De Vereniging Associated Business Music Distributors, kortweg ABMD, heeft kennis genomen van de Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten inzake muziekwerken voor online gebruik op de interne markt.

Middels dit document wil de ABMD, namens haar leden, een reactie geven op de hiervoor genoemde richtlijn met het doel inzicht te geven in de problemen die haar leden ondervinden bij het verkrijgen van multiterritoriale licenties voor de reproductie en verspreiding van muziekwerken en opnamen daarvan voor de exploitatie van achtergrondmuziek.

De ABMD is in 2004 opgericht door een aantal Nederlandse leveranciers van professionele achtergrondmuziek voor de Business-to-Business markt (bedrijven, retail, horeca etc.). De oprichting was een gevolg van gezamenlijke problemen en onvrede over de handelwijze van rechtenbeheerders waaronder onder andere het eenzijdig opleggen van voorwaarden en tarieven. De oprichting was mede bedoeld om als branchevereniging als één orgaan naar buiten te treden richting auteursrechtenorganisaties, (organisaties van) geluidrager(re)productiemaatschappijen, individuele repertoire-eigenaren en andere relevante organisaties in de branche, zowel nationaal als internationaal, teneinde voor haar leden eenduidige en werkbare afspraken en condities te bewerkstelligen. Bij de ABMD zijn op dit moment bedrijven uit Nederland en België aangesloten.

Namens haar leden onderhandelt de ABMD met rechtenbeheerders in het binnen- en buitenland over de tarieven en voorwaarden voor de exploitatie van achtergrondmuziek. Hierbij wordt zij geconfronteerd met het ontbreken van transparantie over tarieven en voorwaarden en de totstandkoming daarvan, extreme verschillen tussen tarieven en voorwaarden voor dezelfde exploitatievormen in de verschillende EU landen waarin onze leden actief zijn, alsmede territoriale beperkingen die voorbij gaan aan de beginselen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap te weten dat volgens het Verdrag een gemeenschappelijke markt en

een ruimte zonder binnengrenzen moeten worden ingesteld; dat dit onder andere inhoudt dat de hinderpalen voor het vrije verkeer van diensten worden verwijderd en dat er een regeling wordt ingevoerd waardoor wordt gewaarborgd dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt niet wordt vervalst. In de achterliggende periode heeft de ABMD een aanzienlijk dossier opgebouwd van correspondentie met rechtenbeheerders binnen de EU, dat aantoont dat er geen sprake is van een Europese gedachte.

2. De exploitatie

Sinds de jaren zestig houden professionele bedrijven zich bezig met de exploitatie van achtergrondmuziek, hieronder te verstaan de levering van afzonderlijke muziekwerken, muziekprogramma's en – formats wel of niet in combinatie met complete muzieksystemen en – installaties aan bedrijven, winkels, horecabedrijven etc.. Tot eind jaren '90 werden de samengestelde muziekformats geleverd op geluidsbanden, muziekcassettes en later cd's. Hierna deed de muziekcomputer zijn intrede en sindsdien worden de muziekwerken gecodeerd gereproduceerd op harde schijven van muzieksystemen. Deze offline vorm van exploitatie is inmiddels al weer aangevuld met een online variant waarbij de muziekwerken via een gecodeerd streaming signaal naar de afnemer worden verspreid, alwaar de stream wordt gedecodeerd en door de afnemer in zijn bedrijf openbaar wordt gemaakt.

3. De licenties

Voor de reproductie en verspreiding van de muziekwerken en opnamen daarvan is zowel de toestemming van auteursrechthebbenden als rechthebbenden op naburige rechten vereist. Deze rechthebbenden hebben hun rechten in de meeste gevallen ondergebracht bij Collectieve Beheer Organisaties (CBO's). Tot voor enkele jaren werden de auteurs- en naburige rechten voor reproductie centraal door onze leden in Nederland afgerekend met de lokale rechten- en belangenorganisaties Buma/Stemra en de NVPI. Laatstgenoemde handelt op basis van mandaten die door de leden van de NVPI (fonogrammenproducenten) zijn afgegeven. Middels zogenoemde export aanhangsels bij de Nederlandse overeenkomsten werden de rechten voor exploitatie in andere landen in Europa op basis van de Nederlandse voorwaarden en condities met respectievelijk Buma/Stemra en de NVPI afgerekend. In december 2003 heeft de NVPI schriftelijk aan de Nederlandse achtergrondmuziek producenten laten weten dat bestaande overeenkomsten per de eerste vervaldatum werden opgezegd en dat afrekenen van rechten voor exploitatie in landen buiten Nederland met de NVPI niet meer mogelijk was. Toegezegd werd dat er binnen de overkoepelde organisatie IFPI gewerkt werd aan een one-stop-deal model dat naar verwachting per 01-07-2004 of

01-01-2005 zou ingaan. Tot op heden heeft de NVPI c.q. IFPI deze toezegging niet waar kunnen maken. Een zelfde situatie heeft gelijktijdig gespeeld in België, waarbij de achtergrondmuziek-contracten van Belgische leveranciers werden opgezegd door respectievelijk SABAM en SIMIM en de leveranciers eenzijdig een nieuwe overeenkomst kregen voorgelegd met extreem hogere tarieven en waarin volledig voorbij werd gegaan aan de toezeggingen van een one-stop-deal model. Sinds die tijd is de ABMD genoodzaakt voor het nabuurrechtelijke deel van de licentie te onderhandelen met lokale rechtenorganisaties in de landen waar haar leden achtergrondmuziek willen exploiteren.

Voor het auteursrechtelijk deel van de exploitatie zijn de meeste leden van de ABMD in 2007 een overeenkomst aangegaan met de Belgische auteursrechtenorganisatie SABAM, welke overeenkomst de exploitatie omvat in alle landen van de Europese Economische Ruimte (EER). De exploitatie in deze landen kan met SABAM worden afgerekend tegen de in België geldende tarieven en voorwaarden, echter onder de ontbindende voorwaarde dat wanneer een auteursrechtenorganisatie in het land van exploitatie SABAM oplegt haar lokale condities voor reproductie en verspreiding te hanteren, SABAM hiertoe binnen de bestaande overeenkomst de mogelijkheid voorbehoudt. Recentelijk is dit gebeurt met de exploitatie in de landen Nederland en Denemarken, waarbij onze leden werden geconfronteerd met extreme verschillen in tarieven en voorwaarden die ingrijpende consequenties (kunnen) hebben voor bestaande businessmodellen.

Dat het bovenstaande geen uitzondering is blijkt ook uit het volgende voorbeeld. Voor één van de nieuwe vormen van achtergrondmuziekexploitatie, de niet-interactieve streaming van muziek vanuit de server van de exploitant naar de ontvanger van de afnemer, werden door onze leden overeenkomsten afgesloten met de Nederlandse CBO Stichting SENA. Deze overeenkomst bood de exploitant de mogelijkheid om muziek te streamen naar diverse landen binnen de EU tegen de lokale voorwaarden zoals die in Nederland van toepassing waren. Onlangs werden wij echter geconfronteerd met het feit dat SENA deze internationale exploitatie niet langer kon waarmaken en zich thans de mogelijkheid wil voorbehouden bepaalde landen uit te sluiten zodra zij hiertoe door een buitenlandse zusterorganisatie wordt gedwongen. De eerste zusterorganisatie die SENA hiertoe heeft verplicht is de Deense CBO GRAMEX. Inmiddels is gebleken dat GRAMEX veel hogere tarieven hanteert dan SENA, waarbij tot op heden geen duidelijkheid is verkregen in de totstandkoming en samenstelling van deze tarieven. We stellen vast dat onze leden door deze handelwijze ernstig in hun bedrijfsvoering worden benadeeld.

4. Standpunt ABMD

De ABMD wil middels dit document kenbaar maken dat de problemen van multiterritoriale licenties zich niet beperken tot online diensten die zich richten op de consument. Bedrijven die zich begeven binnen de Business-to-Business markt in Europa worden bij hun exploitatie ernstig belemmerd door het ontbreken van transparantie in tarieven en voorwaarden, de totstandkoming hiervan, de sterk afwijkende condities van de diverse rechtenbeheerders voor dezelfde vormen van exploitatie in de landen binnen de EU en de moeizame onderhandelingen die hierover met de diverse lokale rechtenorganisaties moeten worden gevoerd.

De ABMD onderschrijft het initiatief voor een richtlijn die beoogt het tot stand brengen van een passend wettelijk kader voor het collectieve beheer van rechten die namens de rechthebbenden worden beheerd door rechtenbeheerders, het vaststellen van regels die beter bestuur en grotere transparantie van alle rechtenbeheerders binnen de EU waarborgen en de multiterritoriale licentieverlening bevorderen en vereenvoudigen. Daarnaast hebben de leden van de ABMD sterke behoefte aan een model waarbij met één CBO naar keuze de exploitatie van achtergrondmuziek in meerdere landen binnen de EU kan worden afgerekend tegen concurrerende tarieven en voorwaarden.

Zoals uit de hiervoor beschreven knelpunten kan worden afgeleid mag de richtlijn zich, naar de mening van de ABMD, niet beperken tot het auteursrecht, maar is het van wezenlijk belang dat de richtlijn ook van toepassing wordt op de multiterritoriale licentieverlening van naburige rechten.

De ABMD is gaarne bereid tot nadere toelichting van het voorgaande en zo nodig voorbeelden uit het door haar opgebouwde dossier ter onderbouwing van haar standpunt te overleggen.

Hilversum, 19 oktober 2012

namens Associated Business Music Distributors

A. Roland
voorzitter